

Aftale om brugsret til undervisningsmaterialer på Aarhus Universitet

Undervisere på Aarhus Universitet (AU) er en del af kollegialt fællesskab, hvor vi løfter undervisnings- og eksaminationsopgaver sammen. Derfor er det vigtigt, at undervisningsmateriale kan deles mellem kolleger og bruges af universitetet på en hensigtsmæssig måde, som både sikrer samarbejde og samtidig beskytter den enkelte underviseres ophavsret, sådan at man som ansat på AU oplever at have gode rammer for at bestemme over egne værker, kreditering, rettelser, brug, med mere. Denne aftale har til hensigt at regulere AU's brug af det undervisningsmateriale, som undervisere udarbejder i forbindelse med deres ansættelse på AU.

Ophavsret og brugsret

En underviser har ifølge ophavsretsloven ophavsretten til det undervisningsmateriale¹, vedkommende udarbejder i forbindelse med sin ansættelse på AU. Underviseren har dermed som udgangspunkt ret til at disponere over materialet også uden for AU, både under og efter endt ansættelse².

En af forudsætningerne for, at AU kan levere forskningsbaseret uddannelse, er universitetets mulighed for at (gen)bruge det undervisningsmateriale, som AU's undervisere udarbejder i forbindelse med deres ansættelse på AU.

Rammer for AU's brugsret

1. Undervisningsmateriale, der er skabt af en underviser med henblik på brug, der rækker videre end brug i vedkommendes egen undervisning, kan genbruges af AU's andre ansatte i det omfang, det er nødvendigt for AU's sædvanlige undervisningsvirksomhed. Som eksempler kan nævnes eksamensopgaver, rettevejledninger eller kursusforløb o.l., som skabes med henblik på afvikling under medvirken af skiftende undervisere. Brugsretten gælder såvel under som efter endt ansættelse.
2. Undervisningsmateriale, som er frembragt af en underviser med sigte på brug i vedkommendes egen undervisning, f.eks. PowerPoint-slides, kan kun genbruges af andre, hvis underviseren giver tilladelse, f.eks. ved at stille materialet frit til rådighed under en egnet licens, eller ved at distribuere materialet på andre måder, som signalerer, at materialet kan deles.
3. Undervisningsmaterialet kan tillige anvendes af andre ansatte på AU til undervisningsvirksomhed i ekstraordinære tilfælde, hvor der opstået et tvingende behov for at anvende undervisningsmaterialet til at gennemføre undervisning.
4. For at sikre, at undervisningsmaterialet har en kvalitet og aktualitet, der understøtter at undervisningen på AU er forskningsbaseret, indebærer brugsretten ifølge punkt 1-

---

¹ Ved undervisningsmateriale forstås alle former for materiale, som underviserne som led i ansættelsen har skabt til brug i undervisning på AU, herunder efter- og videreuddannelse, kursusforløb mm., for eksempel PowerPoint-præsentationer, handouts, opgavesamlinger, eksamensopgaver, vejledninger, kompendier, billeder, læringsobjekter herunder undervisningsoptagelser, e-læringsmateriale, quizzes mm.

² Underviserens ret til at disponere over undervisningsmaterialet kan – ligesom AU's brugsret, jf. punkt 5 – være indskrænket som følge af lovgivningen, f.eks. databeskyttelseslovgivningen (GDPR), tredjemandsrettigheder og/eller aftalemæssige forpligtelser.

- 3, at AU (herunder andre ansatte undervisere på AU) kan genbruge og viderebearbejde undervisningsmateriale til brug for undervisning på AU, samt på andre undervisningsinstitutioner, som indgår i et tværinstitutionelt undervisningssamarbejde med AU. En sådan brug skal naturligvis altid ske i respekt af underviserens rettigheder, herunder ret til anerkendelse i form af navngivning.
5. AU's brugsret kan være indskrænket som følge af lovgivningen, f.eks. databeskyttelseslovgivningen (GDPR), tredjemandsrettigheder og/eller aftalemæssige forpligtelser. Blandt andet reguleres AU's brugsret af forlagsudgivne bøger og artikler af AU's aftaler med Copydan og tilsvarende organisationer.
  6. Underviseren har ret til at blive anerkendt med navngivning i overensstemmelse med hvad god skik kræver, både når undervisningsmateriale genbruges og viderebearbejdes – også efter endt ansættelse. Ved ændring af materialet eller i forbindelse med ophør af ansættelsen, har underviser ret til at anmode om at navngivning ophører.
  7. I undervisningsmateriale, hvor der indgår optagelser af en underviser, har denne krav på at få optagelserne til gennemsyn, inden de indgår i undervisningen. Desuden kan underviseren til enhver tid kræve, at optagelserne fjernes fra undervisningsmaterialet.
  8. AU kan kun udnytte undervisningsmateriale kommercielt efter aftale med den enkelte underviser. Det anses ikke for kommerciel udnyttelse, at AU modtager betaling fra udenlandske studerende for deltagelse i undervisningen.
  9. For undervisningsmateriale, som inddrages eller genereres i forbindelse med et eksternt samarbejde, kan der være tale om en udvidet adgang for AU til at disponere over undervisningsmaterialet, f.eks. grundet vilkår fra en bevillingsgiver.

Ikrafttræden

- Aftalen er indgået mellem rektor og fællestillidsrepræsentant for AU's akademiske medarbejdere (AC og VIP). Forud for aftaleindgåelsen har aftaleudkast været forelagt AU's Akademiske Råd og HSU.
- Retningslinjerne træder i kraft den 1. november 2024 og gælder for undervisningsmateriale, der anvendes i undervisningen på AU på dato for ikrafttræden samt undervisningsmateriale, der udarbejdes i forbindelse med undervisning på AU fra og med denne dato.
- Ved fortolkningstvivel eller uenighed om forståelse af aftalen forpligter parterne sig til at forsøge at opnå enighed gennem drøftelser på mindst to møder.
- Aftalen vil blive taget op til genforhandling på begæring af en af aftalens parter. Aftalen kan af hver part opsiges med tre måneders varsel. Inden opsigelsen skal parterne så vidt muligt forsøge at ændre aftalen på en måde, som er tilfredsstillende for begge parter.

Dato: 31.10.2024

Brian Bech Nielsen
Rektor, Aarhus Universitet

Caroline Adolphsen
Fælles tillidsrepræsentant, VIP